

Udskriftsdato: onsdag den 10. juni 2026

KEN nr 9799 af 29/04/2008 (Gældende)

Påbud om unge 13-14 åriges lettere arbejde ved rengøring

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin., Arbejdsmarkedets
Ankenævn, j.nr. 5900165-07

Påbud om unge 13-14 åriges lettere arbejde ved rengøring

Resumé

Ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg blev oplyst, at (navn udeladt) Friskole havde ansat 7 af skolens elever til at gøre rent på skolen. Eleverne gik som minimum i 7. klasse og var alle fyldt 13 år. Ingen af de elever, der var ansat til rengøring, var færdige med 9 års skolegang.

På arbejdsdage var arbejdstiden for den enkelte elev på 45-60 min. Det blev oplyst, at den rengøring de unge var ansat til bestod af aftørring af borde og tavler, støvsugning og fejning af gulve, gulvvask (med gulvklud og gulvskrubbe) og rengøring af toiletter.

Arbejdstilsynet påbød skolen at sikre, at de unge der er ansat til at gøre rent på skolen kun udfører lettere rengøring.

Arbejdstilsynet anførte, at det fremgår af reglerne om unges arbejde, at unge som er fyldt 13 år og som stadig er omfattet af undervisningspligten (dvs. elever, der ikke har afsluttet 9. klasse), kun må beskæftiges med lettere rengøring, og at arbejdsopgaver som grundig afvaskning af tavler, støvsugning og grundig fejning af klasselokaler og gangarealer, gulvvask af samme arealer samt rengøring af toiletter ikke er lettere rengøring.

Arbejds miljøklagenævnet ændrede delvis Arbejdstilsynets afgørelse med en præcisering af at skolen ikke må lade ansatte 13 – 14 årige, og unge omfattet af undervisningspligten, udføre den almindelige rengøring af skolen, såsom gulvvask (med gulvklud og gulvskrubbe) og rengøring af toiletter, og skal sikre at unge, som er fyldt 13 år kun beskæftiges med lettere arbejde, herunder lettere rengøring og oprydning, såsom aftørring af borde og tavler, og støvsugning i mindre omgang, dvs. med almindelig støvsuger.

(virksomhedens navn er udeladt)

Arbejds miljøklagenævnet har på møde den 29. april 2008 behandlet skolens klage over Arbejdstilsynets afgørelse af 10. maj 2007 over påbud om at (navn udeladt) friskole skal sikre, at de unge der er ansat til at gøre rent på skolen kun udfører lettere rengøring.

Nævnet traf følgende

AFGØRELSE

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at (navn udeladt) Friskole ikke må lade ansatte 13 – 14 årige elever, og unge omfattet af undervisningspligten udføre den almindelig rengøring af skolen, såsom gulvvask (med gulvklud og gulvskrubbe) og rengøring af toiletter, og skal sikre at de unge, som er fyldt 13 år kun beskæftiges med lettere arbejde, herunder lettere rengøring og oprydning, såsom aftørring af borde og tavler, og støvsugning i mindre omfang, dvs. med almindelig støvsuger.

Arbejdsmiljøklagenævnet ændrer således delvis Arbejdstilsynets afgørelse af 10. maj 2007.

BEGRUNDELSE

Arbejdsmiljøklagenævnet har lagt til grund at Arbejdstilsynet efter tilsynsbesøg den 7. maj 2007 har fået oplyst følgende:

(navn udeladt) Friskole er en grundskole med undervisning af elever på 0-9 klassetrin. Der er i alt 54 elever på skolen. Skolen er indrettet med ca. 10 undervisningslokaler (inkl. faglokaler), kontor, lærerværelse, gangarealer og toiletter.

Skolen havde ansat 7 af eleverne til at gøre rent på skolen. Eleverne gik som minimum i 7. klasse og var alle fyldt 13 år. Ingen af de elever, der var ansat til rengøring, var færdige med 9 års skolegang udover børnehaveklasse.

8 elever arbejdede 45-60 min. hver dag i ugen.

Den rengøring de unge var ansat til, bestod af aftørring af borde og tavler, støvsugning af gulve, gulvvask (med gulvklud og gulvskrubbe) og rengøring af toiletter.

Eleverne fik løn for arbejdet.

Det fremgår af § 29 i bekendtgørelse om unges arbejde, at unge som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten som udgangspunkt ikke må beskæftiges ved arbejde.

En undtagelse herfra er de i bilag 7 nævnte former for lettere arbejde, jf. § 30, stk. 1. I bilag 7, pkt. 4 er bl.a. nævnt ” lettere rengøring”.

Nævnet finder, at forudsætningen om at der skal være tale om et arbejde, som udføres for en arbejdsgiver er opfyldt, idet de unge på skolen udfører arbejde, der kan sidestilles med det arbejde ansatte udfører, idet de stiller deres arbejdskraft til rådighed, skal følge arbejdsgiverens instruks og får løn for arbejdet. Endvidere er de unge undergivet arbejdsgiverens tilsyn og kontrol. Arbejdet falder således ind under bekendtgørelsen om unges arbejde.

Nævnet finder efter en konkret vurdering, at gulvvask (med gulvklud og gulvskrubbe) og rengøring af toiletter ikke er ” lettere rengøringsarbejde”, idet der er tale om rengøring af en skole, efter rengøringsmetoder, som normalt bliver udført af voksne, og som sådan kan udsætte de 13 – 14 årige unge for en fare for sikkerhed og sundhed.

Nævnet lægger således vægt på, at gulvvask (med gulvklud og gulvskrubbe) og rengøring af toiletter, ligger udover hvad der kan betegnes som lettere rengøringsarbejde, mens aftørring af borde og tavler, og støvsugning i mindre omfang med almindelig støvsuger, er lettere rengøring, som de 13 – 14 årige godt må udføre.

Nævnet lægger desuden vægt på,

At toiletrensning foregår i små rum, hvorfor arbejdet foregår i skæve og vredne arbejdsstillinger, At manuel gulvvask ikke er ” lettere rengøringsarbejde”, idet alle kendte metoder, herunder brug af gulvklud og gulvskrubbe (udover maskiner) er belastende for arme, ryg og skuldre.

(navn udeladt) Friskole gør gældende, at elever på efterskoler ligeledes gør rent, som en del af den pædagogiske målsætning, og at Arbejdstilsynet ikke stiller krav for dette arbejde.

Arbejdsmiljøklagenævnet skal hertil bemærke, at efterskoleelevers deltagelse i rengøring følger andre regler på Undervisningsministeriets område, hvorefter rengøring er en del af undervisningen, ligesom andre praktiske undervisningsfag / opgaver. Reglerne om unges arbejde gælder ikke, hvis rengøring er et praktisk fag i undervisningsforløbet.

Reglerne om unges arbejde gælder imidlertid, hvis der som nævnt er tale om et egentligt ansættelsesforhold, hvor den unge påtager sig opgaver ud over det, som er en del af undervisningen.

Arbejdsmiljøklagenævnet har ved denne afgørelse ikke taget stilling til anvendelsen af rengøringsmidler.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til:

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005, § 38, stk. 1, § 60, stk. 1, 2 og stk. 6 og § 77, stk. 1

Bekendtgørelse om unges arbejde, nr. 239 af 6. april 2005, § 4, § 29 og § 30, stk. 1, jf. bilag 7.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet, og høringsvar fra (navn udeladt) Friskole.

På klagenævnets vegne

De kan læse om afgørelsens retlige grundlag på de følgende sider.

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

...

§ 60. Ved beskæftigelse af unge under 18 år skal der ved arbejdets planlægning, tilrettelæggelse og udførelse tages hensyn til den unges alder, udvikling og helbredstilstand samt til indvirkningen på skolegang eller anden uddannelse.

Stk. 2. Unge, som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, må ikke beskæftiges ved arbejde.

...

Stk. 6. Beskæftigelsesministeren kan tillige fastsætte regler om, at unge, der er fyldt 13 år, kan have lettere arbejde inden for nærmere afgrænsede former for arbejde og under nærmere fastsatte betingelser og vilkår,

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

...

Bekendtgørelse om unges arbejde, nr. 239 af 6. april 2005,

Kapitel 2

Almindelige bestemmelser for beskæftigelse af alle unge under 18 år

§ 4. Ved enhver beskæftigelse af unge, som er under 18 år, skal der, ved valg af arbejdsopgaver og ved arbejdets tilrettelæggelse, drages omsorg for, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Kapitel 5

Beskæftigelse af unge, som er 13 - 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten

§ 29. Unge, som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, må ikke beskæftiges ved arbejde, jf. dog § 30 og § 31 samt §§ 43 - 46.

§ 30. Unge, som er fyldt 13 år, må kun beskæftiges med de former for lettere arbejde, som er nævnt i bilag 7 og 8. Det er en forudsætning, at arbejdet ikke indebærer fare for de unges sikkerhed og sundhed.

Stk. 2. De unge må ikke beskæftiges med eller være i farlig nærhed af maskiner, medmindre det er ufarlige husholdnings- eller kontormaskiner.

Stk. 3. De unge må ikke beskæftiges med eller være i farlig nærhed af farlige stoffer og materialer. Dette gælder alle farlige stoffer og materialer, herunder dem der er nævnt i bilag 4.

Bilag 7

Liste over hvad unge, som er fyldt 13 år, må beskæftiges med, jf. § 30

...

4) Lettere rengøring, oprydning og borddækning.

...